

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
КОМПОНЕНТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ И УМЕНИЯ

ПОКАНА

**за участие в процедура чрез директно предоставяне на средства на
конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции по**

Механизма за възстановяване и устойчивост

**BG-RRP-1.012 „ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СГРАДИ НА УЧИЛИЩА И
ДЕТСКИ ГРАДИНИ“**

Съдържание

1. Наименование на инвестицията:.....	3
2. Наименование на процедурата:	3
3. Конкретни крайни получатели:.....	3
4. Измерения по кодове:.....	3
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната подкрепа по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:.....	7
8. Общ размер/бюджет (в лева) и вид на процедурата:.....	8
9. Минимален и максимален размер на предложение за изпълнение на инвестиция (в лева) по процедурата:	9
10. Съфинансиране от страна на крайния получател (ако е приложимо):.....	9
11. Дейности, допустими за финансиране:	9
12. Категории разходи:.....	22
13. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо):.....	24
14. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):.....	25
15. Ред за оценяване на предложението за изпълнение на инвестиция:	25
16. Критерии и методика за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция:	26
17. Начин на подаване на предложение за изпълнение на инвестиция:	26
18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	28
19. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиция:	31
20. Допълнителна информация:.....	31
21. Приложения към Поканата:	32

1. Наименование на инвестицията:

Национален план за възстановяване и устойчивост¹ (НПВУ)

Стълб „Иновативна България“

Компонент 1: ОБРАЗОВАНИЕ И УМЕНИЯ

Инвестиция 2 (С1.І2): Модернизация на образователна инфраструктура

Дейност 2: Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на нова сграда

2. Наименование на процедурата:

„ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СГРАДИ НА УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“

3. Конкретни крайни получатели²:

Компонент 1: Столична община, Община Пловдив, Община Варна и Община Бургас

Компонент 2: Столична община

Кандидатите по настоящата процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели трябва да разполагат с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиции съгласно Методика и критерии за оценка на предложението за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“ (*Приложение VIII към Поканата*). Информацията се попълва в съответното поле от секция 9 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.

Административен капацитет: екипът за изпълнение на предложението за изпълнение на инвестиция трябва да е съобразен със спецификата и обема на заложените дейности по предложението за изпълнение на инвестиция.

Финансов капацитет: кандидатът следва да опише по какъв начин ще осигури необходимото финансиране (оборотни средства) за изпълнение на дейностите, предвидени в предложението за изпълнение на инвестиции.

Оперативен капацитет: кандидатът следва да има поне една година опит в управление/изпълнение на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, подобни на тези, включени в предложението за изпълнение на инвестиция

4. Измерения по кодове³:

Код по област на намеса:

0256 – Изграждане на нови енергийно ефективни сгради

¹ Национален План за възстановяване и устойчивост на Република България, април 2022 г., <https://www.nextgeneration.bg/>

² Съгласно Методология за определяне на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции за строителство и въвеждане в експлоатация на нови сгради на училища и детски градини по националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, утвърдена от Министъра на образованието и науката със Заповед РД09-4350/14.09.2022 г.

³ Съгласно Приложение VI от Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

5. Териториален обхват:

Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната подкрепа по процедурата и очаквани резултати:

Осигуряването на условия за качествено образование за всички се реализира чрез комплекс от мерки, сред които и създаване на съвременна образователна среда. В България образователната среда не е еднакво развита сред училищата и предучилищните институции и има разлики между регионите. Страната изостава от страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) по отношение на инфраструктурата, която подкрепя обучението. Това съответно се отразява на качеството на образователните резултати. Изграждането на нови сгради за детски градини ще доведе до намаляване на недостига на свободни места в тях и създаване на условия за успешното въвеждане на задължителното предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст, което ще позволи подобряването на достъпа до образование и за деца от уязвими групи, включително роми. Нормативната уредба на дейностите в училищното образование предвижда организация на учебния ден на едноменен режим. Това определя необходимостта от приоритетно поетапно изграждане на нови сгради на училища като преминаването към едноменен режим на обучение ще намали натиска върху образователната система в случай на пандемии като тази от COVID-19. Изграждането на нова образователна инфраструктура е особено необходимо в големите градове като София, Пловдив, Варна и Бургас, където в резултат от трудова и социална миграция е съсредоточена по-голяма част от населението на страната и липсата на места в детските градини е най-осезаема. Оценка на демографското състояние и тенденциите за развитие показват необходимостта тези четири общини да съобразят капацитета и структурата на образователната инфраструктура с тенденцията на трайно увеличаване на населението и респективно на децата с цел осигуряване на достъп до образователна инфраструктура, която да създаде условия за здравословна жизнена среда и нормално физическо и психическо развитие на децата и учениците.

Процедурата е разработена в изпълнение на Инвестиция 2 (C1.I2) „Модернизация на образователна инфраструктура“⁴ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България с финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ)⁵.

Процедурата съответства на мерките за политики, насочени към осигуряването на (търсени) места в детските градини осигурявайки инвестиции в директна образователна среда в институциите от предучилищното образование. Необходимостта от такива инвестиции е

⁴ Предстои да бъде обявена отделна процедура „Училищна STEM среда“, която ще финансира изграждането на STEM среда във всички държавни и общински училища на територията на страната (СМР+оборудване). В рамките на Компонент 1 на настоящата процедура са предвидени СМР дейности за изграждане на STEM среда с цел избягване на аналогични инвестиции за СМР в училища, които бъдат одобрени за финансиране за цялостно обновяване на облика на съществуваща сграда на училището в рамките на процедура „Модернизация на образователна среда“ и едновременно бъдат одобрени за изграждане на нова сграда на училището в рамките на настоящата процедура, т.е. в тези училища е допустимо да бъде създадена необходимата инфраструктура за STEM среда като част от изграждането на новата сграда по настоящата процедура. Училищата, финансирани по настоящата процедура, ще имат възможност за подкрепа за оборудване в рамките на предстоящата процедура „Училищна STEM среда“, но не и за СМР дейности. Всички останали държавни и общински училища, които не са допустими за финансиране по настоящата процедура, се предвижда да получат финансиране за СМР дейности и оборудване за изграждане/надграждане на STEM среда в рамките на предстоящата процедура „Училищна STEM среда“.

⁵ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/241 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

посочена и в доклада „Образование и грижи в ранна детска възраст, общо образование и приобщаване: анализ на ситуацията и препоръки за насоката на политиките“ на Световна Банка⁶. Съгласно доклада въпреки отрицателните демографски тенденции, България все още има проблеми със задоволяването на потребностите от предучилищното образование на местно ниво. Констатира се, че група от децата с различен социално-икономически статут има затруднен достъп заради недостатъчната предучилищна инфраструктура в четирите най-големи града в страната-Столична община, Пловдив, Варна и Бургас, където тази потребност би могла да се определи като *инфраструктурна*⁷.

По данни на Министерство на образованието и науката (МОН) за 2020 г., 67% от образователните институции трябва да изградят изцяло нови класни стаи, стаи за активности, библиотеки и STEM зони. Създаването на нова приобщаваща образователна среда, която да помогне на учениците с различия в ученето, е необходимо в 31% от образователните институции. Оценката на нуждите, основана на данните на МОН за 2020 г., показва, че образователните институции са силно повлияни в своите действия за развитие на образователната среда от набора от възможности за финансиране и програмите, разработени на национално ниво и че практиките за развитие на конкретна визия и съобщаване на техните нужди са ограничени, ако не и редки.

Оборудването на училища и други образователни институции с образователна среда, стимулираща децата и учениците да придобият ключови компетентности, независимо от режима на преподаване и учене (присъствено или дистанционно), изисква ускорена реакция на политиката за създаване на смесена образователна среда. Предвид продължаващото силно въздействие на външни (свързани със здравеопазването) фактори върху функционирането на училищната образователна система и нарастващата несигурност на тяхната продължителност, осигуряването на непрекъснат и всеобхватен (включващ обучение и социализация) образователен процес става все по-нарастваща необходимост. Оптималното извличане на полза от вече съществуващите режими на преподаване и учене (присъствено, в училище и дистанционно, цифрово) в бъдещата среда след Covid-19 изисква смесване на тези модалности и оборудване на училищната образователна система за създаване на смесена образователна среда. **Рамката на политиката насърчава нов подход към пространственото оформление и ежедневното използване на образователните съоръжения чрез проектирането** и има за цел да насърчава и гарантира активното използване на пространството, така че учениците и учителите да използват в максимална степен пространствата на образователната среда и да могат да я използват по всяко време за различни учебни или игрови дейности. Съвременните подходи дават възможност да се преминава от конвенционалното проектиране, което изисква много коридори/връзки и функционални стаи за всяка дейност към отворени и многофункционални пространства. Този тип интериор на образователната среда служи като централно пространство за комуникация, игра и социализиране между възрастовите групи, спортни дейности, творческа работа и взаимодействия. Изискването за постигане на целта „активно използване на пространството“ чрез нов тип проектиране при ново строителство трябва да се превърне в един от ключовите принципи при изпълнението на предложенията за изпълнение на инвестиции е по настоящата процедура.

⁶ Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и за подкрепа при изграждането на подход, основан на доказателства за Националната стратегическа рамка за развитие на образованието 2030 г., сключено на 12 февруари 2020 г. между Международната банка за възстановяване и развитие и Министерството на образованието и науката и Изпълнителна агенция „Програма за образование“

⁷ Като се има предвид, че търсенето е по-голямо от средния размер на една детска градина за съответната година.

Процедурата е насочена към изпълнение на **препоръка 4** от Специфичните за държавата ни препоръки, дадени от Европейската комисия в доклада за България за 2020 г. в рамките на Европейския семестър 2020 г.: Оценка на напредъка в структурните реформи, предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси и резултати от задълбочените прегледи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1176/2011:

- да **подобри пригодността за заетост чрез засилване на уменията**, включително на цифровите умения;

- да повиши **качеството, приложимостта на пазара на труда и приобщаващия характер** на образованието и обучението, по-специално за ромите и другите уязвими групи.

Процедурата е в отговор на специфична **препоръка 2** на Съвета на ЕС от 20.05.2020 г. по Националната програма за реформи на България за 2020 г. в частта ѝ “да подобри равния достъп до образование“.

Процедурата е в отговор на **препоръка 3** на Съвета на ЕС от 20.05.2020 г. относно Националната програма за реформи на България за 2020 г., да се съсредоточат инвестиции в областта на зеления и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите, екологичната инфраструктура и устойчивия транспорт.“

Процедурата отговаря и на заложената в Националния план за възстановяване и устойчивост реформа: „Реформа на предучилищното, училищното образование и ученето през целия живот“ и зададените в нея етапи: приети изменения и допълнения в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), приемане и изменение на подзаконова нормативна уредба, модернизирана нормативна рамка в сферата на професионалното образование и обучение, Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

Процедурата съответства на заложените мерки в Наредба № 24 от 2020 г. на министъра на образованието и науката и на министъра на здравеопазването за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, обнародвана в ДВ., бр. 84 от 29 септември 2020 г. (Наредба № 24/2020 г.). С Наредбата се въвеждат единни минимални и задължителни правила и норми (държавен образователен стандарт по чл. 22, ал. 2, т. 12 от ЗПУО), необходими за ефективно протичане на образователния процес, посредством което се цели създаването на съвременна физическа среда с интегрирани в нея образователни технологии за възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на деца и ученици. С изпълнението на изискванията и стандартите, определени в Наредбата, се гарантират безопасни и здравословни условия за образование на децата и учениците; изграждане и функциониране на ергономична среда за тяхното образование; развитие на материалната и културната среда и околното пространство в детските градини и училищата; създаване на условия за развитие на интересите и удовлетворяване на индивидуалните потребности на децата и учениците; осигуряване на достъп на всички деца и ученици до съоръженията и сградите на детските градини и училищата.

Необходимо е създаване на материална база и условия за интегрирано обучение на децата и учениците с увреждания и специални образователни потребности във всички институции в системата на предучилищното и училищното образование. Необходимо е във всяка сграда, използвана за нуждите на образователната система, да бъде изградена достъпна архитектурна среда.

С изпълнението на настоящата процедура ще бъдат надградени усилията, които Министерството на образованието и науката полага за превръщането на образователните институции в модерна, безопасна и благоприятна среда, съдействаща за подобряване на образователните резултати и мотивацията за учене и за осъществяване на комплексната образователна реформа в България.

Във връзка със заложените реформи, изпълнението на процедурата ще съдейства за успешно включване и приобщаване в образователния процес и за повишаване качеството и приложимостта на образованието, за ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, осмислени през дигиталната трансформация, компетентностите, иновациите и устойчивото развитие. Нейното осъществяване ще подпомогне формирането на функционално грамотни, иновативни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите компетентности чрез учене през целия живот.

Процедурата ще съдейства за осъществяване на Националната програма за развитие България 2030, Приоритет 1 „Образование и умения“, както и ще допринесе за осъществяването на целите, заложи в приоритет 4 „Кръгова и нисковъглеродна икономика“, и приоритет „Чист въздух и биоразнообразие“.

Опазването на околната среда, намаляването на вредното въздействие от човешката дейност върху природата, повишаването на информираността относно устойчивото развитие са приоритет на реформите в икономиката и обществото, включени в европейската „Зелена сделка“.

Целта на процедурата е да се създадат условия за равен достъп до образование чрез изграждане на благоприятна, включваща, иновативна, енергийно ефективна, подкрепяща и мотивираща образователна среда, която съдейства за повишаване мотивацията за учене и самоподготовка и подобряване на образователните резултати на децата и учениците.

Специфичните цели на процедурата са:

- Подкрепа за преминаването към едносменен режим на обучение в училища на територията на общините Столична, Пловдив, Варна и Бургас, в които няма създадени условия за такава организация, и за преодоляване недостига на места в детските градини на територията на Столична община с оглед създаване на условия за успешното въвеждане на задължителното предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст;
- Осигуряване на съвременна материална база, която гарантира здравословни и качествени условия за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование чрез изграждане на нови сгради на детски градини и училища на територията на общините Столична, Пловдив, Варна и Бургас за сигурна, екологична, устойчива, включваща, привлекателна, здравословна и безопасна среда за обучение, възпитание и социализация на учащите за развитието на техния потенциал;

Процедурата допълва подкрепата за подобряване на образователната инфраструктура, предоставена по ОПРР 2014-2020 и ПРСР 2014-2020.

7. Индикатори⁸:

Индикатори за измерване на изпълнението на целите на процедурата:

⁸ Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в предложенията за изпълнение на инвестиция, в случай че има такива.

- **Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения и образователни заведения⁹** – брой лица;

Капацитет на класните стаи по отношение на максималния брой места в новите заведения за образование и грижи и образование в ранна детска възраст (ISCED 0—3) с подкрепа чрез мерки по линия на Механизма. Капацитетът на класните стаи се изчислява в съответствие с националното законодателство, но не включва учители, родители, помощен персонал или други лица, които също могат да използват съоръженията.

Индикаторът обхваща новоизградените по процедурата сгради на детски градини или училища.

- **Приключване на строителството на детски градини и училища¹⁰** – брой;

Индикаторът обхваща броя на училищата/детските градини, за които е приключило изграждането¹¹ на нови сгради по настоящата процедура, чието първично енергийно търсене (PED) ще бъде поне с 20 % по-ниско от изискването за СБННПЕ (сграда с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални разпоредби). На ниво процедура следва да бъдат изградени нови сгради за не по-малко от 8 (осем) общински детски градини и за не по-малко от 8 (осем) съществуващи общински училища.

Двата индикатора са задължителни по процедурата и се визуализират автоматично в секция 4 „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020). В предложенията за изпълнение на инвестиции следва да бъдат включени и двата индикатора с базова стойност „0“ (нула) и с положителна целева стойност, различна от „0“ (нула), която да съответства на планираните в предложението за изпълнение на инвестиция дейности.

Информационната система за Механизма не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидатите.

8. Общ размер/бюджет (в лева) и вид на процедурата:

79 992 000 лева с ДДС (от тях 66 660 000 лв. са средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и 13 332 000 лв. са ДДС и се финансират от държавния бюджет на Република България), разпределени по компоненти, както следва:

Компонент 1:

53 328 000 лева с ДДС

Компонент 2:

26 664 000 лева с ДДС

Средствата по настоящата процедура се предоставят чрез процедура за директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции, по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 2 от Постановление № 114 на Министерския съвет от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 114/2022 г.).

⁹ Съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/2106 на Комисията от 28 септември 2021 година за допълване на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост чрез определяне на общите показатели и подробните елементи на набора от показатели за възстановяване и устойчивост и Приложението към него.

¹⁰ Съгласно Приложението към Решението за изпълнение на Съвета 8091/22 за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.

¹¹ Въвеждане в експлоатация или издаване на разрешение за ползване на нова сграда.

ВАЖНО!!!

При спиране на финансирането по настоящата инвестиция или по част от нея Ръководителят на структурата за наблюдение и докладване или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура за предоставяне на средства ще прекрати процедура BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“ съгласно чл. 26 (1), т. 2 от ПМС 114/2022 г.

9. Минимален и максимален размер на предложение за изпълнение на инвестиция (в лева) по процедурата:

Минимален размер: Неприложимо.

Максимален размер на финансиране по процедурата:

Компонент 1: 13 332 000 лева с ДДС за предложение, включващо изграждането на нови сгради на минимум 2 (две) съществуващи общински училища на територията на всяка от четирите общини - Столична, Пловдив, Варна и Бургас.

Компонент 2: 26 664 000 лева с ДДС за предложение, включващо изграждането на нови сгради на минимум 8 (осем) общински детски градини на територията на Столична община, от които минимум четири сгради с капацитет с 5 и повече групи. Столична община следва да подаде само 1 (едно) предложение за изпълнение на инвестиция по Компонент 2.

ВАЖНО!!! Максималният размер на средствата, които се предоставят по настоящата процедура за проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на една нова сграда на училище (Компонент 1) и детска градина (Компонент 2), включително доставка и монтаж на дълготрайни активи (оборудване/обзавеждане), без 1% непреки разходи са, както следва:

Компонент 1: 6 600 000 лева с ДДС за нова сграда на училище;

Компонент 2:

За нова сграда на общинска детска градина:

За нова сграда с капацитет до 4 групи (включително) – 2 600 000 лева с ДДС;

За нова сграда с капацитет 5 и повече групи – 4 000 000 лева с ДДС.

10. Съфинансиране от страна на крайния получател (ако е приложимо):

Не се изисква.

11. Дейности, допустими за финансиране:

Преки дейности:

КОМПОНЕНТ 1 – ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СГРАДИ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА

Дейност 1: Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация / издаване на разрешение за ползване на нови сгради на училища

Дейност 1 на всяко предложение за изпълнение на инвестиция следва да включва строителство на нови сгради на минимум 2 (две) съществуващи общински училища, включително свободната дворна площ, в прилежащия урегулиран поземлен имот. Допустимо е изграждането на нови сгради на училищата да бъде реализирано както в рамките на

прилежащото дворно място на училището, в случай че това е възможно, така и на друг избран урегулиран поземлен имот.

Всички предложения за изпълнение на инвестиции трябва да съответстват на изискванията на Закона за устройството на територията (ЗУТ) и всички подзаконовни актове към него по прилагането му, Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и всички подзаконовни актове към него, вкл. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Наредба № РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата, Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството) и Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие (издадена от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването), Наредба № 1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра, Закона за здравето, Наредбата по чл. 34, ал. 2, във връзка с § 1, т. 9, буква о от допълнителните разпоредби на Закона за здравето (Наредба № 3 от 05.02.2007 г. за здравните изисквания към детските градини) и Наредбата по чл. 118, ал. 4 и чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 9, буква „о“ от допълнителните разпоредби на Закона за здравето (Наредба № 26 от 18.11.2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях).

ВАЖНО!!! В рамките на Дейност 1 по Компонент 1 на настоящата процедура са допустими СМР дейности за изграждане на STEM среда като част от изграждането на новата сграда. Училищата, финансирани по настоящата процедура, ще имат възможност за подкрепа за оборудване в рамките на предстоящата процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“, но не и за СМР дейности. В тази връзка и с цел избягване на инвестиции за СМР на STEM среда в училище едновременно в рамките на настоящата процедура BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на детски градини и училища“ и в рамките на процедура BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“, преценка на кандидата е, в случай че кандидатства с едно и също училище и по двете горепосочени процедури, да прецени в предложението по коя от двете процедури да предвиди СМР дейности за изграждане на STEM среда в това училище, ако има такава необходимост.

Училищната STEM среда¹² представлява съвкупност от учебни пространства с подходящо разпределение, съвременно осветление и озвучаване, работни станции, обзавеждане и оборудване, свързани с учебните STEM дейности за практическо и приложно обучение по точните, инженерните науки, информационни технологии, и свързаните с това дейности за творчество, предприемачество и иновативност. *(Детайлно описание на архитектурната среда, отговаряща на съвременните тенденции в STEM преподаването, можете да видите в Насоките за архитектурна среда по Националната програма за училищна STEM среда на <https://stem.mon.bg>, в секция Насоки за кандидатстване).* В рамките на училищната STEM среда могат да бъдат изградени следните видове STEM центрове:

¹² Училищната STEM среда обединява цялостни решения за физическата и цифровата среда на учене, техническото оборудване на STEM пространството, прилаганите методи на преподаване и на учене, иновативна и гъвкава организация на учебния процес, адаптиране на нови форми на управление, лидерство и взаимодействие на училищния екип, целенасочена квалификация и подкрепа за училищните колективи, споделяне на учебното пространство и взаимодействие с представители на местната и училищна общност.

- Кътове тип работилници/учебна работилница (Maker Space);
- Изследователски лаборатории;
- Класна стая за креативни дигитални създатели;
- Център за млади изследователи;
- Център за технологии в креативните индустрии;
- Център за дигитални създатели;
- Център по природни науки, изследвания и иновации;
- Високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС).

Дейност 2: Доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане за сградите/помещенията (без STEM среда) на училището.

Доставките на ново оборудване и обзавеждане следва да са единствено за целите на новите сгради по Дейност 1 и да съответстват на изискванията на Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Дейност 2 може да включва доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане, необходимо за създаването на здравословни и качествени условия за обучение в институциите в системата на училищното образование, включително бюра, столове, шкафчета, бели дъски, мултимедия, компютри, специализирано оборудване и др.

Оборудване на STEM среда (вкл. ВОСКС) е недопустимо по настоящата процедура и ще бъде финансирано в рамките на процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ по НПВУ.

ВАЖНО!!! Кандидатите **задължително** следва да включат Дейност 1 и Дейност 2 в своето предложение за изпълнение на инвестиция.

КОМПОНЕНТ 2 – ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ СГРАДИ НА ОБЩИНСКИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ

Дейност 1: Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация / издаване на разрешение за ползване на нови сгради за детски градини

Дейност 1 включва строителство на нови сгради на минимум 8 (осем) общински детски градини на територията на Столична община, включително свободната дворна площ, в прилежащия урегулиран поземлен имот, от които минимум четири сгради с капацитет 5 и повече групи. Преценка на кандидата е дали останалите сгради да бъдат с капацитет до 4 групи или над 5 и повече групи, като се спазват горепосочените ограничения за нова сграда и максималния размер на финансирането по процедурата по предложението за изпълнение на инвестиция. Допустимо е както изграждане на нови сгради за нови общински детски градини, така и нови сгради на съществуващи общински детски градини (в т.ч. филиали на съществуващи детски градини).

Предложението за изпълнение на инвестиции трябва да съответства на изискванията на Закона за устройството на територията (ЗУТ) и всички подзаконовни актове към него по прилагането му, Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и всички подзаконовни актове към него, вкл. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Наредба № РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на

образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата, Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството) и Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие (издадена от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването), Наредба № 1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра, Закона за здравето, Наредбата по чл. 34, ал. 2, във връзка с § 1, т. 9, буква „о“ от допълнителните разпоредби на Закона за здравето (Наредба № 3 от 05.02.2007 г. за здравните изисквания към детските градини) и Наредбата по чл. 118, ал. 4 и чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 9, буква о от допълнителните разпоредби на Закона за здравето (Наредба № 26 от 18.11.2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях).

Дейност 2: Доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане на сградите/помещенията на детската градина

Доставките на ново оборудване и обзавеждане следва да са единствено за целите на новите сгради по Дейност 1 и да съответстват на изискванията на Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Дейност 2 може да включва доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане, необходимо за създаването на здравословни и качествени условия за обучение в институциите в системата на предучилищното образование, включително легла, маси, кътове за игра, гардероби за деца и закачалки, бюра, столове, шкафчета, бели дъски, мултимедия, компютри, специализирано оборудване и други.

ВАЖНО!!! Кандидатът **задължително** следва да включи дейност 1 и дейност 2 в своето предложение за изпълнение на инвестиция.

ВАЖНО ЗА КОМПОНЕНТ 1 И ЗА КОМПОНЕНТ 2 !!!

1. На етапа на кандидатстване кандидатите следва да представят следната техническа документация за всяка една сграда, която ще бъде изградена:

За предложения за изпълнение на инвестиции в пълна степен на проектна готовност (с влязло в сила разрешение за строеж):

- **Работен/технически проект** за сградата на образователната институция, обект на интервенция, **придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка (КСС)**, одобрен по реда на ЗУТ;
- **Влязло в сила разрешение за строеж**, издадено по реда на чл. 148-156а от ЗУТ.

Работният/техническият/ проект следва да бъде изготвен в пълно съответствие със ЗУТ и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Закона за предучилищното и училищното образование и всички подзаконовни актове към него, вкл. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование (издадена от министъра на образованието и науката), Наредба № РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството), Наредба № 10 от 01.09.2016

г. за организация на дейностите в училищното образование (издадена от министъра на образованието и науката), Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството), на Насоките за модернизация на физическата среда в училищата, посочени в Приложение № 1 към чл. 9 от Наредба № 24/2020.

Работният/техническият проект следва да бъде надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи съгласно действащата нормативна уредба и одобрен от главния архитект на Общината, съгласно чл. 142 от ЗУТ.

Работният/техническият проект, количествените сметки на проектантите и съответно подробната Количествено-стойностна сметка (КСС) следва да включват и **самостоятелна част Енергийна ефективност**. Подробната КСС следва да бъде представена във формат Excel и следва да е в пълно съответствие с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническият проект. Кандидатът декларира това съответствие в **Декларация за съответствие на Количествено-стойностна сметка с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническият проект (Приложение IV към Поканата)**.

За сгради, за които на етапа на кандидатстване няма разработен работен/технически проект в пълна проектна готовност (вкл. разрешение за строеж) кандидатите следва да представят:

- **Виза за проектиране** съгласно чл. 140/140а от ЗУТ;
- **Задание за проектиране**, одобрено от Възложителя;

Заданието за проектиране следва да предвижда изготвянето на инвестиционен проект (работен/технически проект) в съответствие със ЗУТ, Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, Закона за предучилищното и училищното образование и всички подзаконовни актове към него, вкл. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование (издадена от министъра на образованието и науката), Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (издадена от министъра на образованието и науката), Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството и други приложими нормативни актове от действащата нормативна уредба.

В Заданието за проектиране следва ясно да е посочено изискване за съответствие на работния/техническият проект с Наредба № 24 от 10 септември 2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и Наредба № РД-02-20-3/2015 г за проектиране, изпълнение и поддържане на сграда за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.

- **КСС по окрупнени показатели** по отделните части на инвестиционния проект, като включва и самостоятелна част Енергийна ефективност.

ВАЖНО!!! Независимо от степента на проектна готовност, в случай че разходите за СМР са разделени между средствата, предоставени по настоящата процедура (от МВУ) и собствен принос по проекта, разходите, финансирани от средствата от МВУ и тези, финансирани със

собствен принос, следва да бъдат ясно обособени в отделни колони в КСС по окрупнени показатели, съответно в подробната КСС (на етапа на кандидатстване).

2. Към предложението за изпълнение на инвестиция следва да бъде представен **Документ за собственост и актуална скица на недвижимия имот (УПИ)**, върху който ще се изгражда новата сграда, от които да е видно, че недвижимият имот е отреден за „образование“ и е изцяло собственост на кандидата или документ, удостоверяващ, че в полза на кандидата е учредено безвъзмездно право на строеж върху държавен имот (УПИ), отреден за „образование“, върху който ще се изгражда съответната нова сграда.

3. **Остойностен списък с оборудване/обзавеждане във формат Excel (Приложение Ia към Поканата)**. Планираното оборудване/обзавеждане следва да съответства на минималните изисквания за обзавеждане и оборудване на класните стаи, кабинетите, специализираните кабинети и езиковите лаборатории, посочени в приложения № 2 – № 4 и приложения № 9 – № 21 от Наредба № 24/2020 г. (за Компонент 1) и на приложения № 6 и № 7 от Наредба № 24/2020 г (за Компонент 2);

За всеки вид оборудване/обзавеждане, планирано в Остойностения списък с оборудването/обзавеждане, кандидатът задължително следва да докаже осъществени проучвания в интернет за цени на стоки от минимум два източника за доказване на планиран разход, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид доставка. При извършени проучвания в интернет за активи следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива в Остойностения списък с оборудването/обзавеждане (Приложение Ia към Поканата) в колона „Източник за формиране на единична цена на вид оборудване/обзавеждане“. В случай че в интернет не е налична информация за цена на даден актив, кандидатът може да приложи оферти за доставки с предложени цени от доставчика (минимум два източника). От представените проучвания в интернет и/или оферти следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата.

4. За предложения, за които на етапа на кандидатстване няма разработен работен/технически проект в пълна проектна готовност (вкл. разрешение за строеж), Дейност 1 и по двата компонента следва да се изпълнява единствено чрез инженеринг (проектиране, строителство и авторски надзор), като проектирането се извършва във фаза работен/технически проект.

5. Кандидатите следва да гарантират, че изградените нови сгради задължително ще постигнат първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ (сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални разпоредби)¹³⁾¹⁴⁾.

¹³ Съгласно § 1, т. 28 от Допълнителните разпоредби на ЗЕЕ:

„Сграда с близко до нулево потребление на енергия“ е сграда, която отговаря едновременно на следните условия:

а) енергопотреблението на сградата, определено като първична енергия, отговаря на клас А от скалата на класовете на енергопотребление за съответния тип сгради; б) не по-малко от 55 на сто от потребната (доставената) енергия за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление е енергия от възобновяеми източници, разположени на място на ниво сграда или в близост до сградата.“

Съгласно националната дефиниция за СБННПЕ двете условия се изпълняват кумулативно, като само първото от тях е свързано с потреблението на първична енергия на сградата.

¹⁴ Съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

Постигането на първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ (което се изисква за Код по област на намеса: 0256 „Изграждане на нови енергийно ефективни сгради“ съгласно Приложение VI от Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (Регламент (ЕС) 2021/241)), следва да се търси само по отношение на условието за клас А на енергопотребление и съответстващото му изискване за стойност на „специфично потребление на първична енергия“.

В тази връзка общото годишно специфично потребление на първична енергия в kWh/m² (EP) на сграда, изградена по настоящата процедура, следва да бъде:

За предложения за изпълнение на инвестиции, за които се прилага Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради (обн. ДВ. бр. 92 от 18 Ноември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2023г.) съгласно приложимата наредба по § 5 от Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г.¹⁵:

- По Компонент 1 „Изграждане на нови сгради на съществуващи общински училища“: EP < 28 kWh/m²;

- По Компонент 2 „Изграждане на нови сгради на общински детски градини“: EP < 48 kWh/m².

За предложения за изпълнение на инвестиции, за които се прилага Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради съгласно приложимата наредба по § 5 от Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради (обн. ДВ. бр. 92 от 18 Ноември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2023г.)¹⁶:

- По Компонент 1 „Изграждане на нови сгради на съществуващи общински училища“: 20 ≤ EP ≤ 40 kWh/m²

- По Компонент 2 „Изграждане на нови сгради на общински детски градини“: 26,4 ≤ EP ≤ 52 kWh/m²

С оглед постигането на 20 % по-ниско потребление на първична енергия, което означава 20 % по-ниско потребление на първична енергия в клас „А“, кандидатите следва добре да преценят възможностите за развитие на техническа инфраструктура, която позволява разполагане на съоръжения за ВЕИ на място или в близост до сградите.

С оглед постигане на високи нива на енергийна ефективност в предвидените за изграждане нови сгради, се препоръчва кандидатите да използват продукти от Приложение I на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139¹⁷, раздел 3.5. „Производство на оборудване за

¹⁵ Съгласно Приложение № 1 на Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. (обн. ДВ. бр. 92 от 18 Ноември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр. 3 от 10 Януари 2023 г.):

- за училища - EP < 35 kWh/m²;

- за детски градини и ясли – EP < 60 kWh/m².

¹⁶ Съгласно Приложение № 10 на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради:

- за училища - 25 ≤ EP ≤ 50 kWh/m²;

- за детски градини и ясли – 33 ≤ EP ≤ 65 kWh/m².

¹⁷ Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията от 4 юни 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139&from=BG>.

енергийна ефективност за сгради“, които отговарят на техническите критерии за съществен принос за смекчаването на изменението на климата, както и други раздели от същото приложение, които имат съществен принос за смекчаването на изменението на климата, както и такива продукти, които са свързани с продукти за оползотворяване на възобновяема енергия и енергийна ефективност.

Структурата за наблюдение и докладване (СНД) ще следи за спазването на изискването за постигането на първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ, както на етап кандидатстване - чрез проверка на Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, и липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (*Приложение I към Поканата*), така и на етап изпълнение, когато конкретните крайни получатели следва да предоставят копие на Сертификата за проектни енергийни характеристики, издаден съгласно действащата нормативна уредба въз основа на оценката за съответствие на инвестиционния проект с изискванията за енергийна ефективност преди подаване на заявление за издаване на разрешение за строеж на сградата заедно с доклада от оценката за съответствие и копие на Окончателния доклад, изготвен от лицето, упражняващо строителен надзор (съдържащо оценка на изпълнението на строително-монтажните работи), който потвърждава, че **сградата ще постигне първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ (сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални разпоредби)** и технически паспорт на сградата, изготвен от лицето, упражняващо строителен надзор с включен Сертификата за проектни енергийни характеристики.

6. В работния/техническият проект, съответно в заданието за проектиране, следва ясно да са обособени мерките за изграждане на архитектурната училища STEM среда, в случай, че такива са предвидени (*приложимо само за Компонент 1*).

7. Задължително е **осигуряване на достъпа на лица с увреждания до и вътре в съответната сграда** съгласно Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството), **като част от останалите строително-монтажни работи.**

8. Всички проекти, свързани с внедряване на мерки за енергийна ефективност и оползотворяване на ВЕИ, следва да са с доказана техническа осъществимост и икономическа целесъобразност и трябва да отговарят на изискванията на Закона за енергийната ефективност, Закона за устройство на територията и на подзаконовата нормативна база за тяхното прилагане. В случай че мерките включват системи за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), допустими са само такива за собствено потребление. Изграждането на съоръжение за производство на енергия от ВИ е допустимо само ако същото ще бъде собственост на Кандидата за целите на образователната институция, включена в предложението за изпълнение на инвестиция. Предвиденото в предложението изграждане на съоръжения за производство на енергия от ВИ в сградата (или в близост до сградата) е само за осигуряване на енергия от ВИ за собствено потребление, с цел осигуряване на енергията от ВИ на сградата. Произведената енергия от това съоръжение за производство на енергия от ВИ в сградата или в близост до сградата не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. СНД ще следи за спазването на това изискване както на етап кандидатстване - чрез проверка на Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (*Приложение I към*

Поканата), така и на етап изпълнение, когато конкретните крайни получатели следва на етап проектиране/искане за издаване на разрешение за строеж да предоставят становище и предварителен договор, а на етап въвеждане в експлоатация - договор за условията и начина за присъединяване обект на производител на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа въз основа на декларация за ползване на произведената електроенергия само за „Собствени нужди“ от образователната институция.

9. Кандидатът следва да представи информация относно средствата, необходими за проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация на всяка нова сграда на училище (Компонент 1) и детска градина (Компонент 2) поотделно, включително доставка и монтаж на дълготрайни активи (оборудване/обзавеждане), без 1% непреки разходи) в поле „Начин на изпълнение“, секция 3. План на изпълнение / Дейности по проекта за съответната дейност от Формуляра за кандидатстване. В случай че средствата за изграждане на новите сгради надхвърлят максималния размер на финансиране на предложение по процедурата съгласно т. 9 от настоящата Покана, разликата следва да се финансира със средства извън средствата от Механизма за възстановяване и устойчивост. За целта кандидатът следва да представи **Решение на общинския съвет за осигуряване на необходимите средства.**

10. При инженеринг, след етапа на проектиране конкретният краен получател има задължение да обособи възникналите при проектирането разходи, които не се финансират по процедурата, в отделна КСС и да я представи, заедно с основната КСС на СНД във формат Excel. Аналогично, в случай че разходите за СМР са разделени между средствата от МВУ и собствен принос по проекта, разходите, финансирани от средствата от МВУ и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС. **При възлагане чрез процедура на инженеринг по процедурата не се финансират непредвидени разходи за СМР.**

11. Оригиналните документи на работния/техническия проект в целия му наличен обем (чертежи, количествени сметки и др.) и свързаната с него налична документация (съгласувания, одобрения и разрешения, подробна КСС и др.) за всеки обект на интервенция се съхраняват от конкретния краен получател. СНД проверява осигурените от конкретния краен получател законосъобразни разходооправдателни документи в искането за плащане за МВУ преди изготвянето на всеки платежен документ.

12. Конкретният краен получател трябва да предвиди строителен надзор по чл. 168 от ЗУТ от лицензирана фирма-консултант, с която да сключи договор след проведена обществена поръчка съгласно ЗОП, съгласно чл. 166 от ЗУТ за интервенции върху строежи от първа до четвърта категория.

13. **Завършването на строително-монтажните работи и въвеждането на обекта в експлоатация/разрешаване ползването на строежа се извършва по реда на ЗУТ съгласно условията на договора за строителство/инженеринг (изпълнение) и в рамките на срока на договора за финансиране, но не по-късно от 31.05.2026 г.**

14. **В рамките на срока на договора за финансиране, след въвеждане в експлоатация/разрешаване ползването на строежа, изградените нови сгради, обект на инвестиция, трябва да бъдат отразени в акта за собственост и да се ползват от съответната образователна институция.**

15. Предложения за изпълнение на инвестиции, подавани по Компонент 1 следва да бъдат придружени от **Декларация на представляващия образователната институция, обект на интервенция (Приложение III към Поканата)**, че е съгласен с предложението за изпълнение на инвестиция, вкл. с техническия/работния проект, или с конкретното задание за проектиране и списъка с предвиденото оборудване/обзавеждане, както и че ще съдейства за

реализиране на проекта в съответствие със своите задължения и компетенции, вкл. и по отношение на гарантиране на устойчивостта на инвестициите и опазване на обекта. **Декларация на представляващата образователната институция (съгласно регистър Булстат), обект на интервенция, че е съгласен с предложението за изпълнение на инвестиция, вкл. с техническия/работния проект, или с конкретното задание за проектиране и списъка с оборудване и обзавеждане, както и че ще съдейства за реализиране на проекта в съответствие със своите задължения и компетенции, вкл. и по отношение на гарантиране на устойчивостта на инвестициите и опазване на обекта (Приложение III към Поканата)** се прилага и за предложение за изпълнение на инвестиции, подадено по Компонент 2, в случай на изграждане на нова сграда на съществуваща детска градина.

16. За предложения, за които на етапа на кандидатстване няма разработен работен/технически проект в пълна проектна готовност (вкл. разрешение за строеж), **Конкретният краен получател носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработения инвестиционен проект** в съответствие с действащата нормативна законова и подзаконова уредба в страната, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването на инвестиционния проект в качеството му на Възложител по ЗУТ.

17. На етап кандидатстване конкретните крайни получатели следва да представят **Обосновка за определяне на локациите на новите сгради на училища и детски градини**, които ще бъдат изградени със средства на МВУ, подписана от лице с право да представлява кандидата. Обосновката следва да съдържа **минимум** следната информация:

Компонент 1

Анализ на необходимостта от изграждане на нови сгради за съществуващи училища, основан на официална статистическа информация за последните три учебни години (2019/2020, 2020/2021, 2021/2022), приоритизиране на нуждите и определяне на обектите на интервенция по обективни критерии, отчитайки:

- броя на децата, ползватели на образователни услуги и демографска прогноза за петгодишен период (2023 – 2027) по райони и населени места на съответната община;

- готовност за изграждане на нови сгради за съществуващи общински училища: 1) описание на наличните терени в регулация (УПИ), които са отредени за обекти на образование и са собственост на Кандидата или са с учредено на Кандидата безвъзмездно право на строеж върху държавен имот (УПИ), 2) наличие на работен/технически проект, 3) друго.

- общинските училища, в които полудневната организация на учебния процес се осъществява на две смени и броя на учениците, които се обучават в тях за последните три учебни години (2019/2020, 2020/2021, 2021/2022), включително информация за съвместно използване на общ сграден фонд от няколко училища;

По преценка на кандидатите, анализът може да включва и информация от Плана за създаване на нужните условия за организация на учебния ден на едносменен режим, в който е заявена необходимост от изграждането на нови училищни сгради, в съответствие с §6 от Преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 10 от 1 септември 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, утвърден от министъра на образованието и науката.

Компонент 2

Анализ на необходимостта от изграждане на нови сгради на общински детски градини по райони на Столична община, включително брой деца, основан на официална статистическа информация за последните три години (2019, 2020, 2021), приоритизиране на нуждите и определяне на обектите на интервенция по обективни критерии, отчитайки:

- броя на децата, ползватели на образователни услуги, недостиг на места и демографска прогноза за петгодишен период (2023 – 2027) по райони и населени места на Столична община;

- готовност за изграждане на нови сгради на детски градини: 1) описание на наличните терени в регулация (УПИ), които са отредени за обекти на образование и са собственост на Кандидата или са с учредено на Кандидата безвъзмездно право на строеж върху държавен имот (УПИ), 2) наличие на работен/технически проект, 3) друго.

18. Всички предложения за изпълнение на инвестиции следва да бъдат придружени от **Решение на Общинския съвет** на съответната община (за кандидат Столична община – Решение на Столичния общински съвет) минимум по следните точки: 1/ дава се съгласие за подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по процедурата съгласно приложената към предложението *Обосновка за определяне на локациите на нови сгради на училища и детски градини*, които ще бъдат изградени със средства на МВУ, 2/ посочени са локациите на новите сгради на училища или детски градини, които ще бъдат изградени по предложението за изпълнение на инвестиции, както и наименованието на съответната съществуваща образователна институция, ако е приложимо в съответствие с подадената *Обосновка за определяне на локациите на новите сгради на училища и детски градини* и 3/ осигуряване на устойчивост на предложената инвестиция и че съответната образователна институция/филиал няма да бъде закрит/а за период, не по-малък от 5 (пет) години след крайното плащане към конкретния краен получател. По Компонент 2 в решението на Столичния общински съвет следва да бъде включена и точка, че след въвеждане в експлоатация на новоизградените сгради новите общински детски градини (или филиал на съществуваща детска градина, ако се открива такъв) ще бъдат открити със заповед на кмета на общината след решение на Столичния общински съвет.

ВАЖНО!!!

В съответствие с етапи, заложи в Приложението към Решението за изпълнение на Съвета за одобряване на оценка на плана за възстановяване и устойчивост на България, **се определя следният етап за крайните получатели по всяко предложение за изпълнение на инвестиция:**

- **до края на третото тримесечие на 2023 г.** крайните получатели следва да са сключили всички договори за строителство (за предложения, за които на етапа на кандидатстване са доказали пълна степен на проектна готовност (вкл. с разрешение за строеж) или да са сключили всички договори с изпълнители по обществените поръчки за инженеринг на сградите, обект на интервенция (за предложения, за които на етапа на кандидатстване няма разработен работен/технически проект в пълна проектна готовност (вкл. разрешение за строеж).

В случай че не се постигне посоченият по – горе етап към датата на изтичане на третото тримесечие на 2023 г., договорът за финансиране с конкретен краен получател, може да бъде прекратен едностранно от СНД.

ВАЖНО!!!

Дейностите в предложението за изпълнение на инвестиция следва да се изпълняват в съответствие с шестте екологични цели и изискванията на Техническите насоки за

прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост, които са налични на следния интернет адрес: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c_2021_1054_bg_0.pdf.

Предложението за изпълнение на инвестиция следва да се реализира при спазване на следните изисквания:

- С оглед избягване причиняването на значителни и дългосрочни вреди за околната среда във връзка с прехода към кръговата икономика, икономическите оператори, извършващи строителство на сградите, трябва да гарантират, че поне 70% (тегловни) от неопасните строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване (с изключение на естествено срещащи се материали, посочени в категория 17 05 04 в Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532 / ЕО), (вкл. изгарянето или изхвърляне на отпадъци, с изключение на изгарянето на неретикулируем опасен отпадък), генерирани на строителния обект, ще бъдат подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително насипните дейности, при които се използват отпадъци за заместване на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване.

- „План за управление на строителните отпадъци“ ще бъде неразделна част от всеки инвестиционен проект, с обхват и съдържание, съгласно чл. 4 и 5 от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за използването на рециклирани строителни материали, приета с Постановление на Министерски съвет № 277 от 2012 г. Опазването на околната среда ще бъде приоритет при изпълнението на обществените поръчки. Всички строително-монтажни дейности следва да се извършват при стриктно спазване на приложимите изисквания на нормативните документи, инструкциите на възложителя и други компетентни органи в областта на опазването на околната среда и в съответствие с изискванията на международния стандарт EN ISO 14001: 2015.

- Операторите, извършващи строителството, са длъжни да гарантират, че строителните компоненти и материалите, използвани при строителството на сградите, не съдържат азбест, нито вещества, които предизвикват много голямо безпокойство, както е определено въз основа на списъка на веществата, подлежащи на разрешение, посочен в приложение XIV Регламент (ЕО) № 1907/2006.

- По време на строителните дейности ще бъдат взети мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители.

Дейностите и разходите в предложението за изпълнение на инвестиция трябва да бъдат обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и да не водят до значителни вреди за шестте екологични цели, попадащи в обхвата на принципа. Предложението за изпълнение на инвестиции не трябва да включва дейности и разходи, които биха могли да доведат до нарушаване на принципа. Кандидатът декларира, в **Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси** и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (*Приложение I към Поканата*), че ще спазва принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ в процеса на изпълнение на инвестицията и описва в секция 9. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение, поле „Ненанасяне на значителни вреди“ на Формуляра за кандидатстване по какъв начин планираните дейности и разходи в предложението за изпълнение на инвестиция са обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“. На етап изпълнение, конкретните крайни получатели попълват **Формуляр за самооценка относно съблюдаване на принципа за**

ненанасяне на значителни вреди (DNSH) от инфраструктурни инвестиционни проекти (Приложение XIV към Поканата).

Освен описаните по-горе допустими преки дейности, предложението за изпълнение на инвестиция **задължително трябва да включва и следните непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление;

и

- Дейности за информация, комуникация и публичност.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности в секция 3 „План за изпълнение/Дейности по проекта“. Те трябва да се опишат в секция 9. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.**

ВАЖНО!!!

Съгласно чл. 34, ал. 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, получателите на финансиране от Европейския съюз следва да посочват неговия произход и **осигуряват видимост на финансирането от Европейския съюз**. В тази връзка те имат следните задължения:

1. При всички мерки за информация, комуникация и публичност, предприети от конкретния краен получател, изрично се указва произходът на финансиране чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики с упоменаване на „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“.

Логата са налични тук:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/.

Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

2. По време на изпълнението на предложението за изпълнение на инвестиция конкретният краен получател информира обществеността за получената подкрепа, като:

- Включва на своя уебсайт, когато такъв съществува - кратко описание на проекта, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от ЕС;
- Във всеки документ, свързан с изпълнението на проекта, се посочва финансовата подкрепа от ЕС.
- По време на изпълнението на инфраструктурен проект или строителни дейности на видимо място се поставя временен билборд с големи размери за дейности, които отговарят едновременно на следните условия: (1) общата финансова подкрепа надхвърля 500 000 евро и (2) се състоят в закупуване на физически обект, изграждане на инфраструктура или строителни дейности. Допустимо е на билборда да бъде визуализирано логото/емблемата/гербът на конкретния краен получател на средства от МВУ, както и стойността на съфинансирането, в случай че има такава. Постоянна обяснителна табела (плака) се поставя до една седмица след отстраняване на билборда. Табелата съдържа същите основни елементи като билборда. Произходът на финансиране от НПВУ чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с техническите характеристики с упоменаването „Финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“ може да се визуализира в информационната табела по чл. 157, ал. 7 от Закона за устройството на

територията и Наредба №2 от 22 март 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи.

- Организира минимум две публични събития в процеса на изпълнение на проекта.
- Организира официални церемонии с ЕК и МФ за проекти с финансиране над 10 000 000,00 евро или левовата равностойност 19 558 300,00 (приложимо за Компонент 2).

12. Категории разходи:

Бюджетът (секция 6 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на разходите за изпълнение на инвестицията.

По време на оценката на предложението за изпълнение на инвестиция е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложили разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат изискването на допълнителни разяснения и информация от кандидата от страна на оценителната комисия, както и корекции в бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция. Освен тях корекции в бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, които не се финансират по процедурата. Корекциите в бюджета не могат да водят до невъзможност за изпълнение на целите на инвестицията или на дейностите по изпълнението ѝ.

За да бъдат **финансирани**, разходите по настоящата процедура трябва да са извършени от кандидата **след 1 февруари 2020 г. до срока за изпълнение на инвестицията съгласно договора за финансиране по процедурата** и да допринасят за постигане на резултата – изграждане на нови сгради на училища и детски градини, както следва:

Преки разходи:

I. Разходи за СМР

1. Разходи за СМР на нови сгради на училища и детски градини

1.1. Разходи за СМР на нови сгради

В бюджетен ред 1.1. се посочва **общата стойност** на разходите за:

- изготвяне на работен/технически проект и авторски надзор **или** инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство)

!!! При възлагане на СМР въз основа на одобрен технически проект, в рамките на общата стойност на СМР е допустимо да се включат и до 10% непредвидени разходи за СМР.

!!! При възлагане на инженеринг непредвидени разходи за СМР не се финансират по настоящата процедура.

- набавянето на необходими съгласувателни и разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;

- оценка на съответствието на проектите, съгласно чл. 142, ал. 4 и чл. 169 от ЗУТ;

- строително-монтажни работи, в т.ч. и за оформяне на свободната дворна площ, в прилежащия урегулиран поземлен имот;

- строителен надзор съгласно чл. 168, ал. 2 от ЗУТ;

- изготвяне на сертификат за проектни енергийни характеристики;
- услуги, които са пряко свързани с проекта, финансиран по настоящата процедура и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като инженерни и технически изследвания, геоложки/геодезически проучвания и др.
- въвеждане на обекта в експлоатация/разрешаване ползването на строежа.

II. Разходи за дълготрайни активи

2. Разходи за оборудване/обзавеждане.

2.1. Разходи за доставка и монтаж на оборудване/обзавеждане;

В бюджетен ред 2.1 кандидатът посочва **общата стойност** на разходите за оборудване и обзавеждане, необходими за функционирането на новите сгради на образователната институция.

При обективната невъзможност след сключване на договор за финансиране с краен получател да се извърши предварителен контрол от страна на Структурата за наблюдение и докладване поради обявена или приключена процедура по реда на ЗОП и сключен договор с изпълнител, СНД задължително извършва последващ контрол, включително проверка за недопускане на двойно финансиране.

III. Непреки разходи

3. Непреки разходи по проекта

3.1. Разходи за организация и управление (вкл. за информация, комуникация и публичност).

В бюджетен ред 3.1, в колона „БФП“, подколона „ЕС“ кандидатът посочва разходите за организация и управление, вкл. за информация, комуникация и публичност, които се планират в размер на **1% от преките разходи без ДДС** по проекта. Разходите за невъзстановим ДДС се посочват в същия бюджетен ред, колона „БФП“, подколона „Невъзстановим ДДС“.

ВАЖНО!!!

Не е допустимо въвеждането на допълнителни бюджетни редове в предложението за изпълнение на инвестиция извън посочените по-горе.

Разходите за **невъзстановим ДДС** за преките разходи за СМР, оборудване/обзавеждане, както и за непреките разходи могат да се финансират по настоящата процедура като те представляват национално съфинансиране. Тези разходи се включват в секция б „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване, в колона „БФП“, подколона „Невъзстановим ДДС“ на съответния бюджетен ред като част от общата стойност на разхода за СМР, съответно разхода за оборудване/обзавеждане и разхода за организация и управление (вкл. за информация, комуникация и публичност) и се възстановяват на конкретните крайни получатели със средства от държавния бюджет.

Разходите за **възстановим ДДС** не се включват в предложението за изпълнение на инвестицията.

ДДС, начислен върху изброените преки разходи, съответно непреки разходи, може да бъде финансиран по настоящата процедура, в случай че е невъзстановим съгласно националното законодателство и конкретният краен получател няма основание да упражни право на данъчен кредит по реда на ЗДДС. Конкретният краен получател следва да посочи

основанието от ЗДДС, на което определя ДДС за невъзстановим и да декларира всяко свързано с това обстоятелство изменение.

За всички разходи трябва се осигури спазването на изискването (от конкретния краен получател и/или от съответната образователна институция – училище/детска градина) разходите да са извършени от кандидата и да са в съответствие с разпоредбите на т. 12 от Поканата, както и на действащата Система за управление и контрол на плана за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрена от заместник-министър председателя по еврофондовете и министър на финансите, респективно министъра на финансите

Не се финансират по настоящата процедура следните видове разходи:

- разходи за ДДС, за които крайният получател може да упражни правото на данъчен кредит по реда на ЗДДС;
- разходи за закупуване на оборудване/обзавеждане – втора употреба;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима. Оценителната комисия може да нанесе корекции във Формуляра за кандидатстване в т.ч. и в бюджета на проекта (секция б от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности за финансиране по процедурата.

13. Приложим режим на държавни помощи (ако е приложимо):

По процедурата се предвижда финансиране за осъществяване единствено на дейности с нестопански характер – инвестиции в общински училища и в общински детски градини, които представляват публична инфраструктура и в тях не се извършва икономическа дейност.

Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена процедура като „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава/заплашва конкуренцията.

Общините, посредством училищата, създадени съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, в качеството им на кандидати изпълняват държавната политика в сферата на образованието и не се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно чл. 25 от Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) училищата са институции в системата на образованието, в които се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. Училищата издават документите за етап/степен на завършено образование по реда на ЗПУО.

Съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗПУО детската градина е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Дейностите на училищата и детските градини, съгласно ЗПУО и подзаконовата нормативна уредба в сферата на образованието, могат да се считат за нестопански, когато за изпълнението им в нормативен акт същите са посочени като такива, които следва да бъдат изпълнявани от структури на Министерството на образованието и науката, тъй като са „дейности, които са обект на държавна политика“ съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО и в съответствие с т. 28-29 от Известието. Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност. Неикономическият характер на общественото образование по принцип не се засяга от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на общообразователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

Изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с действащото законодателство в областта на обществените поръчки.

Предвид гореизложеното, настоящата процедура не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи и процедурата се реализира в режим „не помощ“, като избраният режим съответства на целите на политиката в сектор образование.

14. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на изпълнението на инвестицията е 34 месеца, **но не по-късно от 31.05.2026 г.**

15. Ред за оценяване на предложението за изпълнение на инвестиция:

Предложенията за изпълнение на инвестиции се оценяват в съответствие с разпоредбите на ПМС № 114 от 08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Оценката по настоящата процедура се извършва от комисия за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции при процедура чрез директно предоставяне, определена със заповед на ръководителя на СНД или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура. Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в Информационната система за Механизма. За да бъде допуснато до предоставяне на средства по процедурата, предложението за изпълнение на инвестиция трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) от **Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции по процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“ (Приложение VIII към Поканата)**. В съответствие с чл. 24, ал. 3 от ПМС № 114 от 08.06.2022 г. оценяването на предложенията за изпълнение на инвестиции се извършва в срок до един месец от крайния срок за подаването им.

Допълнителна пояснителна информация от кандидатите може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в Информационната система за Механизма ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>.

Оценката се извършва на един етап и включва всички приложими критерии съгласно Таблицата за комплексна оценка на предложението за изпълнение на инвестиция, посочена в Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиция при процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“ (Приложение VIII към Поканата).

Комплексната оценка включва оценка на административния, финансовия и оперативния капацитет на конкретния краен получател за изпълнение на съответната инвестиция в съответствие с чл. 24, ал. 5 от ПМС № 114/2022 г.

Съгласно чл. 24, ал. 4 от ПМС № 114/2022 г., в случай на установени нередовности, непълноти или несъответствия в предложението, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни.

Срокът за оценка на предложението спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

16. Критерии и методика за оценка на предложение за изпълнение на инвестиция:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, описани в *Приложение VIII към Поканата*.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на процеса на оценка.

В рамките на настоящата процедура всеки конкретен краен получател може да подаде само едно предложение за изпълнение на инвестиция (с изключение на Столична община, която е допустим кандидат и по двата компонента и съответно може да подаде по едно предложение за изпълнение на инвестиции по съответния компонент).

17. Начин на подаване на предложение за изпълнение на инвестиция:

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава единствено по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване. Подаването на Формуляра за кандидатстване и придружителните документи в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020), става единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>. Ако предложението бъде подадено на хартиен носител, то няма да бъде допуснато до оценка.

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава от кандидата, от лице с право да представлява кандидата¹⁸ или от оправомощено от него лице¹⁹ чрез попълване на уеб базирания Формуляр за кандидатстване, подписан с валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП) с отделна сигнатура (detached file). При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване към датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, подписан от законния представител и прикачен в Информационната система за Механизма. От текста на документа следва да става ясно, че законният представител оправомощава съответното лице да подаде с КЕП предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура.

Подготовката и подаването на предложението за изпълнение на инвестиция в Информационната система за Механизма се извършва по следния начин:

- Кандидатът влиза в информационната система за Механизма, раздел НПВУ след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново предложение за изпълнение на инвестиция.

- Предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се изготвя от кандидата съгласно **Указанията на СНД за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение VII към Поканата)**.

- Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 21 от Поканата, също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в секция 11 „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра.

Съгласно разпоредбите на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН кандидатът подписва с КЕП единствено електронните документи, изисквани и/или представени в оригинал (декларации, подписани с КЕП, приложени към Формуляра за кандидатстване, съгласно т. 18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване). Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписването на формуляра в Информационната система за Механизма.

Предложението за изпълнение на инвестиция се подава винаги от профила на кандидата в Информационната система на Механизма, а не от друг профил, тъй като комуникацията със СНД и с оценителната комисия за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на предложението за изпълнение на инвестиция (ако е приложимо) ще се извършва именно по този път.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на

¹⁸ За целите на процедурата под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на кандидата. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалният представител на кандидата.

¹⁹ КЕП с титуляр и автор –оправомощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е оправомощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към предложението за изпълнение на инвестиция пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е оправомощеното физическо лице.

файл в специален формат, който може да се отваря единствено от Информационната система за Механизма ИСУН 2020.

Максималният размер на всеки отделен файл към предложение за изпълнение на инвестиция, който се подава чрез системата, е 2 ГБ, като препоръчваме при необходимост документите да бъдат сканирани при минимална резолюция, така че да бъдат четими, но да се облекчи времето за зареждане и съответно сваляне на файла от оценителната комисия.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето предложение за изпълнение на инвестиция от оценителния процес като изпрати комуникация до СНД чрез Информационната система за Механизма. Оценителната комисия не оценява или спира да разглежда оттегленото предложение.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване.

Информационната система за Механизма се поддържа от дирекция „Централно координационно звено” и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg

18. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатите трябва да представят чрез Информационната система за Механизма следните документи по един от следните начини:

- изцяло по електронен път чрез Информационната система за Механизма, попълнени в самия формуляр (в случай че формулярът е подаден с КЕП от представляващия кандидата);
- попълнени и подписани на хартиен носител, сканирани и прикачени в секция 11 от Формуляра за кандидатстване;
- попълнени и подписани електронно с КЕП на представляващия кандидата, и прикачени в секция 11 от Формуляра за кандидатстване (**препоръчително е подписването да е чрез функцията attached signature – файл и подпис в един документ (подписът се съдържа в документа):**

1. Заповед за оправомощаване за подаване на предложението за изпълнение на инвестицията от лице, различно от законния представител на кандидата (когато е приложимо);

2. Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, попълнена по образец (*Приложение I към Поканата*).

3. Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от СНД и от НСИ, попълнена по образец (*Приложение II към Поканата*).

4. Декларация от представляващия съответната общинска образователна институция (съгласно регистър Булстат), обект на интервенция, че е съгласен с предложението за изпълнение на инвестиция, вкл. с техническия/работния проект, или с конкретното задание за проектиране и списъка с оборудване и обзавеждане, както и че ще съдейства за реализиране на проекта в съответствие със своите задължения и компетенции, вкл. и по отношение на гарантиране на устойчивостта на инвестициите и опазване на обекта, попълнена по образец (*Приложение III към Поканата*) (за Компонент 1, както и за Компонент 2 в случай на изграждане на нова сграда на съществуваща детска градина).

Кандидатът следва да предостави отделна декларация за всяко училище/детска градина, включено/а в предложението за изпълнение на инвестиция.

5. Декларация за съответствие на Количествено-стойностна сметка с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническия проект, попълнена по образец (*Приложение IV към Поканата*), (*в случай на пълна проектна готовност на етапа на кандидатстване*).

6. Обосновка за определяне на локациите на новите сгради на училища и детски градини, които ще бъдат изградени по предложенията за изпълнение на инвестиции. Обосновката следва да съдържа минимум посочената изискуема информация съгласно т. 11 от Поканата „Дейности, допустими за финансиране“ и да е подписана от лице с право да представлява кандидата.

7. Документ за собственост и актуална скица на недвижимия имот (УПИ), върху който ще се изгражда новата сграда, от който е видно, че недвижимият имот (УПИ) е изцяло собственост на кандидата или документ, удостоверяващ, че в полза на кандидата е учредено безвъзмездно право на строеж върху държавен имот (УПИ), върху който ще се изгражда съответната нова сграда. Представя се за всеки обект, включен в предложението за инвестиция.

8. Работен/технически проект, одобрен по реда на ЗУТ, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части, с влязло в сила разрешение за строеж, издадено по реда на чл. 148-156а от ЗУТ, съобразено с Наредба №24/2020 г. (*в случай на пълна проектна готовност на етапа на кандидатстване*). Представя се за всеки обект, включен в предложението за инвестиция.

9. Виза за проектиране съгласно чл. 140/140а от ЗУТ и Задание за проектиране в което е посочено изискване за съответствие на работния/техническия проект с Наредба № 24/2020 г. и Наредба № РД-02-20-3/2015 г за проектиране, изпълнение и поддържане на сграда за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата, одобрено от Възложителя по ЗУТ (кандидата) (*само при инженеринг*). Представя се за всеки обект, включен в предложението за инвестиция.

10. Подробна КСС (*в случай на пълна проектна готовност на етапа на кандидатстване*) или КСС по окупирани показатели (*при инженеринг*). Представя се за всеки обект, включен в предложението за инвестиция.

11. Остойностен списък с оборудване/обзавеждане, поотделно за всеки обект, включен в предложението за инвестиция (*Приложение Ia към Поканата*) подава се във файл формат Excel.

12. Проучвания в интернет за стоки и/или оферти за доставки с предложени цени от доставчика на стоката от минимум два източника за доказване на планиран разход за всеки вид оборудване/обзавеждане, планирано в Остойностен списък с оборудване/обзавеждане (*Приложение Ia към Поканата*).

13. Решение на Общинския съвет (за кандидат Столична община – Решение на Столичния общински съвет), в което се съдържат следните точки: 1/ дава се съгласие за подаване на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата съгласно приложената към предложението *Обосновка за определяне на локациите на нови сгради на училища и детски градини*, които ще бъдат изградени със средства на МВУ, 2/ посочени са локациите на новите сгради на училища или детски градини, които ще бъдат изградени по предложението за изпълнение на инвестиции, както и наименованието на съответната

съществуваща образователна институция, ако е приложимо, в съответствие с подадената *Обосновка за определяне на локациите на новите сгради на училища и детски градини, 3/* осигуряване на устойчивост на предложената инвестиция и че съответната образователна институция/филиал няма да бъде закрит/а за период не по-малък от 5 (пет) години след крайното плащане към конкретния краен получател. По Компонент 2 в решението на Столичния общински съвет следва да бъде включена и точка, че след въвеждане в експлоатация на новоизградените сгради новите общински детски градини (или филиал на съществуваща детска градина, ако се открива такъв) ще бъдат открити със заповед на кмета на общината след решение на Столичния общински съвет. В случай че средствата за изграждане на новите сгради надхвърлят максималния размер за финансиране на предложение по процедурата съгласно т. 9 от настоящата Покана, в Решението на общинския съвет следва да е посочено, че са осигурени необходимите средства.

Важно!!!

Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (*Приложение I*), Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от СНД и от НСИ (*Приложение II*) и Декларация за съответствие на Количествено-стойностна сметка с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническия проект (*Приложение IV*) се попълват и **се подписват от лицето с право да представлява кандидата**. Кандидатът няма право да оправомощава други лица да подписват която и да било от тези три декларации, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляването от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

Декларация от представляващия общинска образователна институция (съгласно регистър Булстат), обект на интервенция, че е съгласен с предложението за изпълнение на инвестиция, вкл. с техническия/работния проект, или с конкретното задание за проектиране и списъка с оборудване и обзавеждане, както и че ще съдейства за реализиране на проекта в съответствие със своите задължения и компетенции, вкл. и по отношение на гарантиране на устойчивостта на инвестициите и опазване на обекта (*Приложение III*) се попълва и **се подписва от лице с право да представлява съответната общинска образователна институция**. Представляващият съответната общинска образователна институция няма право да оправомощава други лица да подписват тази декларация, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляването от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

При подаване на предложението за изпълнение на инвестиция всички декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидата, ще бъдат уведомявани компетентните органи.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата, а преди сключване на договора за финансиране се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;

2. с декларации – за обстоятелства, извън т. 1, или когато е настъпила промяна във вече декларираните обстоятелства.

19. Краен срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиция:

Крайният срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции, подписани с КЕП през Информационната система за Механизма, е **не по-късно от 17,30 часа на 29.05.2023 г.**

За час на подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции се счита времето на приложния сървър на информационната система за Механизма, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на предложение за изпълнение на инвестиция лице.

Кандидатите в процедурата могат да искат разяснения във връзка с Поканата до 21 дни преди изтичането на крайния срок за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез Информационната система за Механизма ИСУН 2020, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията се утвърждават от ръководителя на СНД или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура. Разясненията се дават по отношение на Поканата, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички кандидати. Въпросите на кандидата и разясненията на СНД се публикуват на интернет страницата на СНД <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=437>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в Информационната система за Механизма: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата) в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване. В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.

20. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на средства и сключване на договор за финансиране:

При наличие на положителен резултат от оценяването на предложението на конкретния краен получател, ръководителят на структурата за наблюдение и докладване или овластено от него лице да упражнява правомощията за организация и изпълнението на тези дейности и/или функции по отношение на настоящата процедура в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на средства от Механизма за одобреното предложение.

Ръководителят на Структурата за наблюдение и докладване прекратява процедурата чрез директно предоставяне на средства от Механизма при следните случаи:

- Когато няма постъпили предложения в определения краен срок за подаване или когато всички подадени предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната инвестиция от Плана за възстановяване и устойчивост или по част от нея;
- В случай че конкретен краен получател не отстрани в срок нередовност, непълнота или несъответствие с изискванията или откаже да сключи договор в срок до 15 работни дни от влизането в сила на решението за предоставяне на средства от Плана за възстановяване и

устойчивост. В този случай, процедурата за директно предоставяне на средства се прекратява по отношение на този конкретен краен получател.

Поканата за сключване на договора за финансиране се отправя писмено чрез Информационната система за Механизма ИСУН 2020. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от крайния получател, необходими за подписване на договора за финансиране:

1. Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ – *Приложение I към Поканата (в случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на предложението се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата);*
2. Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от СНД и от НСИ - *Приложение II към Поканата (в случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на предложението се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата);*
3. Декларация за нередности – по образец (*Приложение XI към Поканата*);
4. Финансова идентификация – по образец (*Приложение XII към Поканата*).

Правата и задълженията, които възникват за конкретния краен получател, са описани в приложението договор за финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост (*Приложение IX към Поканата*) и Общите условия при предоставяне на средства на крайни получатели по Националния план за възстановяване и устойчивост (*Приложение X към Поканата*). Преди издаване на решение за предоставяне на финансиране СНД ще извърши проверка по служебен път по отношение на декларираните от кандидатите обстоятелства, че недвижимият имот (УПИ), върху който ще се изградят новите сгради, няма тежести и/или искове от трети страни.

21. Приложения към Поканата:

Приложения за попълване и подаване в Информационната система на Механизма:

- Образец на Декларация на кандидата за съответствие, липса на двойно финансиране, липса на конфликт на интереси и за спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (Приложение I);
- Образец на Остойностен списък с оборудване/обзавеждане във формат Excel (Приложение Ia)
- Образец на Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от СНД и от НСИ (Приложение II);
- Образец на Декларация от представляващия съответната общинска образователна институция (съгласно регистър Булстат), обект на интервенция, че е съгласен с предложението за изпълнение на инвестиция, вкл. с техническия/работния проект, или с конкретното задание за проектиране и списъка с оборудване и обзавеждане, както и че ще съдейства за реализиране на проекта в съответствие със своите задължения и компетенции, вкл. и по отношение на гарантиране на устойчивостта на инвестициите и опазване на обекта (Приложение III);
- Образец на Декларация за съответствие на Количествено-стойностна сметка с количествените сметки на проектантите по отделните части на работния/техническия проект (Приложение IV);

Приложения за информация:

- Методология за определяне на конкретни крайни получатели за изпълнение на инвестиции за строителство и въвеждане в експлоатация на нови сгради на училища и детски градини по националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, утвърдена от Министъра на образованието и науката със Заповед РД09-4350/14.09.2022г. (Приложение V);
- Образец на Формуляр за кандидатстване с предложение (Приложение VI);
- Указания на СНД за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VII);
- Методика и критерии за оценка на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура чрез директно предоставяне на средства на конкретни крайни получатели BG-RRP-1.012 „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“ (Приложение VIII);

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на Договор за финансиране на инвестиция по Националния план за възстановяване и устойчивост (Приложение IX);
- Общи условия при предоставяне на средства на крайни получатели по Националния план за възстановяване и устойчивост (Приложение X);
- Образец на Декларация за нередности (Приложение XI);
- Образец на Финансова идентификация (Приложение XII);
- Образец на Изменение на бюджет (Приложение XIII);
- Образец на Формуляр за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH) от инфраструктурни инвестиционни проекти (Приложение XIV).